

BOSNA I HERCEGOVINA
PARLAMENTARNA SKUPŠTINA
ZASTUPNIČKI DOM

Komisija za ljudska prava, imigraciju, izbjeglice i azil

Broj: 01/5-011-844/02.

Sarajevo, 31.07.2002. godine.

Bosna i Hercegovina
TA C

01.08.2002.g.

Org. jed.	01/5 - 011 - 844/02
-----------	---------------------

H

Z A P I S N I K

Sa 21. sjednice Komisije za ljudska prava, imigraciju, izbjeglice i azil održane 30.07.2002. godine sa početkom u 10 sati.

Dvadesetprvoj sjednici Komisije prisustvovali su:

- Brka Osman, predsjedatelj Komisije,
- Osmanović Bahrija, član Komisije,
- Dr. sc. doc Franjo Majdandžić, član Komisije
- Cuplov Mustafa, član Komisije
- Filipović Omer, član Komisije,
- Stokić Dušan, član Komisije.

Odsustvovali su: Grabovac Miro, zamjenik predsjedatelja komisije, Jovanović Miloš, zamjenik predsjedatelja Komisije i Violeta Kamberović, član Komisije.

Sjednici je prisustvovao i predstavnik Ministarstva za ljudska prava Bosne i Hercegovine, gosp. Baotić Marjan.

Za sjednicu je usvojen slijedeći:

D n e v n i r e d:

06. Usvajanje zapisnika sa 20. sjednice Komisije,
07. Rasprava o Prijedlogu zakona o kretanju i boravku stranaca i azilu,
08. Izvještaj o posjetama općinama u Bosni i Hercegovini,
09. Obraćanja institucija i pojedinaca Komisiji,
10. Tekuća pitanja.

Ad – 1 Usvajanje zapisnika sa 20. sjednice Komisije.

Nakon usvajanja dnevnog reda, predsjedatelj Komisije Osman Brka je predložio diskusiju i usvajanje zapisnika sa 20. sjednice. O zapisniku nije bilo rasprave.

Kako nije bilo rasprave, predsjedatelj Komisije je predložio usvajanje zapisnika, pa je Komisija jednoglasno usvojila Zapisnik sa 20. sjednice Komisije.

Ad – 2 Rasprava o Prijedlogu zakona o kretanju i boravku stranaca i azilu,

U uvodnom izlaganju za drugu točku dnevnog reda, predsjedatelj Osman Brka je ukazao na osnovne aktivnosti koje su se do sada odvijale po pitanju Prijedloga Zakona o kretanju i boravku stranaca i azilu. On je ukazao na okolnost da je Komisija za ljudska prava,

imigraciju, izbjeglice i azil Zastupničkog doma Parlamentarne skupštine BiH (u daljem tekstu: Komisija) dobila je 16.07.2002. godine akt broj: 01.02-02-825/02 iz kojeg je vidljivo da je Zastupnički dom Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine kao nadležnu za Prijedlog zakona o kretanju i boravku stranaca i azilu (u daljem tekstu: Zakon), odredio ovu komisiju. Ujedno je aktom istaknuto da će se prijedlog Zakona razmatrati po hitnom postupku u skladu sa člankom 104. Poslovnika, a kako je Dom prihvatio razmatranje prijedloga Zakona po hitnom postupku u skladu sa članom 104.3 rokovi za dostavljanje izvještaja nadležne komisije predsjedavajućem Doma skraćeno je na pola. Uz obavijest priložen je i tekst Prijedloga zakona. Ujedno je dodao da je, Ustavno-pravna komisija Zastupničkog doma Parlamentarne skupštine BiH aktom broj 01/1-011-809/02 dana 16.07.2002. godine dala mišljenje o prijedlogu Zakona i jednoglasno ustvrdila da postoji valjan ustavno-pravni osnov za donošenje navedenog zakona i smatra da se ponuđeni tekst može uputiti nadležnoj komisiji Zastupničkog doma Parlamentarne skupštine BiH u dalju zakonodavnu proceduru.

U diskusiji koja je uslijedila, raspravljalo se o principima, načelima i normama (člancima) predloženog zakona, kao i uložnim amandmanima. Amandmane je jedino uložio predsjedatelj Komisije Osman Brka, a amandmane je sve pročitao i tražio od prisutnih članova da se o njima izjasne. U diskusiji su učešće uzeli svi prisutni članovi Komisije.

Diskutovao je i predstavnik Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice BiH g. Baotić Marjan, ističući da je Prijedlog zakona usaglašavan i sa međunarodnim organizacijama, a što se tiče amandmana, kako ih ranije nije dobio teško bi se mogao očitovati o njima. Izrazio je svoje mišljenje da onako kao su prezentirani od predsjedavajućeg Komisije, amandmani ne predstavljaju loša, već dobra rješenja i poboljšavaju zakonski tekst.

G. Cuplov je istakao da amandman ipomažu Prijedlogu zakona da budući zakon bude bolji i svrsishodniji.

G. dr. sc. Doc Franjo Majdandžić se posebnmo osvrnuo na amandman I tražeći provjeru o njegovoj svrsishodnosti, ujedno podržavajući druge amandmane.

G-đa Bahrija Osmanović je istakla da kao i g. Filipović Omer prihvata amandmane, ali da u svemu treba biti na oprezu.

Preredsjedavajući je, nakon provedene diskusije predložio glasanje o amandmanima koje je proteklo na sljedeći način:

Glasanje za ammdman	Glasanje «za»	Glasanje «Protiv»
Amandman I	4	2
Amandman II	5	1
Amandman III	6	0
Amandman IV	6	0

Nakon provedene rasprave, Komisija je jednoglasno prihvatila Prijedlog zakona o boravku i kretanju stranaca i azilu kao i amandmane poslanika Osmana Brke i to kako slijedi:

AMANDMAN I

U članku 2., stavak 1. u točki e) iza dvotačke, dodati riječi «**Ministarstvo unutrašnjih poslova Federacije Bosne i Hercegovine**».

AMANDMAN II

U članku 3. stavak 1. iza riječi «jedinicama» briše se ostatak teksta, a dodaje novi tekst koji glasi: «**po organizaciji koju odredi Ministarstvo**».

AMANDMAN III

U članku 11. stavak 1. tačka f) **briše se**.

AMANDMAN IV

U članku 91. stavak 1. točka 2. iza izraza «MIP-a.» dodaju se riječi koje glase: «Ministarstva unutrašnjih poslova Federacije BiH, kantonalnih Ministarstava unutrašnjih poslova.». Ostatak teksta ostaje nepromjenjen.

Tako je Komisija jednoglasno usvojila tekst Prijedloga zakona s navedenim amandmanima i zaključila da je predloženi zakon neophodno donijeti odmah te da se uputi Zastupničkom domu Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine u daljnju proceduru usvajanja. U smislu odredbi člana 89. Poslovnika Zastupničkog doma Parlamentarne skupštine, za izvjestioca u plenarnoj fazi Komisija je imenovala predsjedatelja Osmana Brku.

Ad-3 Izvještaj o posjetama općinama u Bosni i Hercegovini,

Predsjedatelj Komisije je otvorio ovu tačku dnevnog reda. Iznio je svoje utiske koji su i ovaj put potvrdili potrebu izlazaka zastupnika na teren i neposrednog opažanja povreda ljudskih prava i osnovnih sloboda na prostoru Bosne i Hercegovine. Predsjedatelj je istakao potrebu donošenja zaključaka od strane ove Komisije i njihovog dostavljanja da bi Zastupnički dom Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine mogao ih podržati i dati u proceduru provođenja.

Predsjedatelj je posebno istakao cilj posjeta, te napomenuo da je komisija obilazila općine Bosne i Hercegovine u cilju sagledavanja stanja u oblasti ljudskih prava, izbjeglica, raseljenih lica i povratnika, implementacije Aneksa 7. Opheg okvirnog sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini, provođenja imovinskih zakona i političko-sigurnosne situacije u vezi s povratnicima, te nacionalne zastupljenosti u izvršnoj i sudskoj vladi. Komisija je na 19. sjednici formirala tri grupe za obilazak, komisije su na terenu obavile predviđeni zadatak. Grupe su bile u slijedećem sastavu:

Prva grupa u sastavu: Osman Brka, Violeta Kamberović i Miloš Jovanović posjetila je općine Sarajevo-Centar, Ilidžu, Hijaš 09.07.2002. godine i općine Odžak i Distrikt Brčko 10.07.2002. godine. Distrikt Brčko je posjetio poslanik Dušan Stokić umjesto Miloša Jovanovića.

Druga grupa u sastavu: Miro Grabaovac – Titan, Cuplov i Osmanović Bahrija posjetila je općine Kiseljak, Jajce i Dobretiće, a Osmanović Bahrija, Begović Muhamed i dr. Zijad Hasić općine Livno, Tomislavgrad i Kupres 23.07.2002. godine.

Treća grupa u sastavu Omer Filipović i Majdandžić Franjo (trebao biti i član Stokić Dušan), posjetila je općine Derвента i Teslić dana 11.07.2002. godine i Prijedor i Sanski Most dana 12.07.2002. godine.

Kroz diskusiju članova Komisije utvrđeno je da su članovi Komisije u navedenim općinama obavili razgovore sa nadležnim organima i nosiocima najodgovornijih funkcija, a u nekim općinama i sa predstavnicima međunarodnih organizacija na lokalnom nivou, te povratnicima i raseljenim osobama u kolektivnim centrima.

Dr. sc. Doc Franjo Majdandžić je istakao vrijednost obilazaka članova Komisije, ali se založio da zaključci koji budu doneseni trebaju se neposredno prezentirati Ministarstvu za ljudska prava i izbjeglice Bosne i Hercegovine, kao i nadležnim entitetskim ministarstvima. Treba sa nevedenim organima zakazati sastanke i na njima tražiti rješenja za uočene probleme. Istakao je kao primjer povratništva Mjesnu zajednicu Kozarac koja je u Općini Prijedor i predložio da svatko obide u ovu mjesnu zajednicu i na djelu se uvjeri u organiziranost povratnika.

G-da Osmanović Bahrija je ukazala na nekompletnost grupa koje vrše obilazak terena, te ponovo prezentirala svoje emocije za općinu Dobretići, apelirajući da se tom narodu pomogne.

G. Cuplov je u diskusiji posebno istakao potrebu predošenja iskustava ove Komisije na sastav buduće Komisije kada prođu izbori, jer po njegovom shvatanju, ovom aktivnošću, komisija je puno doprinijela na sagledavanju problema povratnika. Predložio je da se pojedini zaključci u zavisnosti od svog sadržaja upute određenim ministarstvima na provođenje.

G. Stokić Dušan je predložio da budući zaključci trebaju biti konkretniji, jer su dosadašnji dosta uopšteni te da s ovom aktivnošću treba nastaviti.

G. Omer Filipović jke podržao sve ono što je u pisanoj formi prezentirao Komisiji, tražeći da se u prvom predloženom zaključku konkretno stavi da implementacija odluke Ustavnog suda BiH treba početi u općinama i tu akcent staviti.

Na osnovu zapažanja na terenu tokom posjeta, kao i iznesenih podataka prezentiranih od članova Komisije na 21. sjednici, Komisija je jednoglasno usvojila slijedeće

ZAKLJUČKE

1. Neophodno je, što je moguće prije, implementirati usvojene amandmane na Ustav Federacije BiH i amandmane na Ustav Republike Srpske na temelju Odluke Ustavnog suda o konstitutivnosti naroda na cijelom prostoru Bosne i Hercegovine, prvenstveno na općinskom nivou.

2. Zadužuje se Vijeće ministara da pokrene inicijativu kako bi se izvršila harmonizacija entitetskih zakona o izbjeglicama i raseljenim osobama, kao i harmonizacija ovih zakona sa državnim Zakonom o izbjeglicama iz Bosne i Hercegovine i raseljenim osobama u Bosni i Hercegovini.

3. Zadužuje se Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice da pokrene inicijativu za uspostavljanje jedinstvene baze podataka na nivou Bosne i Hercegovine o izbjeglicama i raseljenim osobama, kao i podataka o podnesenim zahtjevima za povrat privatne imovine i stanova na kojima postoji stanarsko pravo, te podataka o povratnicima koji su uvedeni u posjed imovine.

4. Neophodno je uspostaviti imovinski fond izbjeglica i raseljenih osoba pri Centralnoj banci Bosne i Hercegovine, što je obaveza i po Dejtonskom sporazumu. Fond bi se punio iz entitetskih budžeta, kao i iz namjenskih donacija. Iz fonda bi se finansirao povratak, te i kreditiralo samozapošljavanje i zapošljavanje povratnika, što bi doprinijelo održivom povratku.

5. Neophodno je uspostaviti adekvatnu saradnju između ministarstava zdravstva Federacije Bosne i Hercegovine, Republike Srpske i Distrikta Brčko u cilju rješavanja zdravstvene zaštite stanovništva rubnih područja entiteta. Isto tako, od entitetskih ministarstava zahtijevati bolju pokrivenost zdravstvene zaštite u općinama u kojima je intenzivan povratak izbjeglica i raseljenih lica.

6. Na nivou Federacije Bosne i Hercegovine potrebno je donijeti Zakon o pravima boraca i pri tome na nivou kantona i općina osigurati jednak finansijski tretman boračkoj populaciji Hrvatskog vijeća obrane i Armije Bosne i Hercegovine kako bi se smanjila stambena problematika ovih kategorija stanovništva.

7. Preporučuje se ministarstvima entiteta, koja imaju nadležnost u resoru za pitanja boraca, invalida i civilnih žrtava rata, da uspostave saradnju u koordiniranju prava ovih kategorija stanovništva u Federaciji Bosne i Hercegovine i Republici Srpskoj.

8. Obratiti se vladama entiteta Bosne i Hercegovine i tražiti veću dinamiku donošenja zakona i olakšica za zapošljavanje izbjeglog i prognanog stanovništva.

9. Od Ministarstva vanjskih poslova BiH tražiti provođenje aktivnosti prema SR Jugoslaviji, za donošenje propisa kojim bi se omogućilo obrađivanje zemlje i korištenje

nekretnina s obe strane granice Bosne i Hercegovine i SR Jugoslavije i da se uredi granica u tom dijelu sa SR Jugoslavijom.

10. Ubrzati donošenje propisa kojima bi se pospješili procesi privatizacije i postupak restitucije, te na taj način omogućiti veći zamah privatnog poduzetništva i zapošljavanja.

11. Vijeće Ministara BiH treba intenzivirati aktivnost sa nadležnim organima SR Jugoslavije i R Hrvatske o bržem povratku izbjeglica, kako onih iz SR Jugoslavine i R. Hrvatske u Bosnu i Hercegovinu, tako i onih iz Bosne i Hercegovine u navedene zemlje.

12. U cilju bržeg i održivog povratka izbjeglica i raseljenih lica, potrebno je da se mobilišu svi organi Bosne i Hercegovine kao i njenih entiteta, kako bi se obezbjedila veća sredstva namijenjena povratku, poboljšanje smještajnih kapaciteta i brže rješavanje nezaposlenosti povratnika, i to treba biti trajni zadatak aktuelnih organa vlasti.

13. Da nadležne institucije: Bosne i Hercegovine i njenih entiteta, zadužene za kontrolu radnih odnosa u preduzećima i ustanovama snime stanje zaposlenosti građana Bosne i Hercegovine u međunarodnim humanitarnim i drugim organizacijama i poduzmu potrebne mjere na suzbijanje nelegalnog zapošljavanja.

14. Zahtijevati od nadležnih organa koji vrše deminiranje da prioritet u deminiranju budu nekretnine i imovina povratnika, radi njihove lakše reintegracije,

15. Da entitetska ministarstva što prije usaglase programe obrazovanja radi prevazilaženja velikih jazova između njih, kao i da se premoste nepriznavanja tih školovanja,

16. Zahtijevati od nadležnih organa da se ostvaruje brza i безусловna saradnja između općina oba entiteta u smislu rješavanja dvosmjernog povratka raseljenog stanovništva,

17. Od nadležnih preduzeća i drugih organa zahtijevati prioritarno ostvarenje potpune elektrifikacije i vodosnabdijevanja područja gdje se najviše veraćaju povratnici i izbjeglo stanovništvo, radi stvaranja povoljnih uslova njihovog opstanka.

18. Neposredno se sastajati sa Ministarstvom za ljudska prava i izbjeglice Bosne i Hercegovine, kao i resornim ministarstvima za izbjeglice entiteta BiH s ciljem utvrđivanja, provođenja i kontrole provođenja ovih zaključaka.

Ad - 04. **Obraćanja institucija i pojedinaca Komisiji,**

O ovoj tački dnevnog reda uvid je dao tajnik Komisije dr. Zijad Hasić. On je istakao da se do ove sjednice nekoliko stranaka obratilo Komisiji, ali pisarnica nije predmete prosljedila Komisiji jer nisu umnoženi.

Predložio je zaključak, koji je i prihvaćen da se za narednu sjednicu kompletiraju sva obraćanja, kao i odgovori i postupanja Komisije po predstavkama.

Ad - 05. **Tekuća pitanja.**

Za ovu tačku dnevnog reda nije bilo nikakvih materijala, niti je bilo diskusije po bilo kojim pitanjima.

Ovim je završena 21. sjednica Komisije.

Sjednica je završena u 12.30. sati.

TAJNIK KOMISIJE

Dr. Zijad Hasić

PREDSJEDATELJ KOMISIJE

Osman Brka